

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

Številka: 060-09-14/2018/8
Ljubljana, 11. 1. 2019

Predlog

Z A P I S N I K

14. seje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ki je bila v četrtek, 10. 1. 2019, v sobi 209/II, Šubičeva 4, Ljubljana.

Seja se je začela ob 14.00 uri in se zaključila ob 14.22 uri.

Prisotni:

- podpredsednik: mag. Peter Požun,
- člani: Igor Antauer, dr. Matjaž Gams, Mitja Gorenšček, Tomaž Horvat, Lidija Jerkič, Alojz Kovšca, Ladislav Rožič in Jože Smole.

Sejo je sklical in vodil podpredsednik komisije mag. Peter Požun.

S sklicem seje 28. 12. 2018 so članice in člani komisije ter vabljeni prejeli naslednji predlog dnevnega reda:

1. Potrditev zapisnika 13. seje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide
2. Predlog zakona o spremembi Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov - zakonodajna iniciativa
3. Poročilo o delu Komisije Državnega sveta Republike Slovenije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide v 2018

Po elektronski pošti 9. 1. 2019 so članice in člani komisije ter vabljeni naknadno prejeli *obvestilo o umiku 2. točke s predloga dnevnega reda v skladu s 70. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15)*.

Umik je podal predlagatelj Pobude za sprejem Zakona o spremembi Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov državni svetnik Alojz Kovšca.

V skladu s 70. členom Poslovnika Državnega sveta se o umiku, ki ga poda predlagatelj iz 68. člena Poslovnika Državnega sveta, ne glasuje, zato je bila navedena točka s predloga dnevnega reda umaknjena brez razprave in glasovanja.

Na podlagi umika 2. točke s predloga dnevnega reda je bil na glasovanje dan in tudi **sprejet** (7 ZA, 0 PROTI) naslednji dnevni red¹:

1. Potrditev zapisnika 13. seje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

3. Poročilo o delu Komisije Državnega sveta Republike Slovenije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide v 2018

Ad 1.)

Komisija je predlog zapisnika 13. seje komisije **potrdila brez pripomb** (7 ZA, 0 PROTI).

Ad 3.)

Komisija se je seznanila s predlogom Poročila o delu Komisije Državnega sveta Republike Slovenije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide v 2018 z naslednjo vsebino:

»Sestava komisije:

- predsednik: Boris Šuštaršič²,
  - podpredsednik: mag. Peter Požun³,
  - člani: Igor Antauer, dr. Matjaž Gams, Mitja Gorenšček, Tomaž Horvat, Lidija Jerkič, Alojz Kovšca, Ladislav Rožič in Jože Smole.
- Sekretarka komisije: mag. Nuša Zupanec.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, v skladu s Sklepom o ustanovitvi in nalogah Komisij Državnega sveta Republike Slovenije št. 020-03-14/2017/1, obravnava predloge zakonov in druge akte, ki se nanašajo na področja socialnega varstva in zavarovanja, zdravstvenega varstva in zavarovanja,

¹ V skladu z obstoječo prakso je številčenje točk glede na osnovno različico predloga dnevnega reda ostalo nespremenjeno.

² Državnemu svetniku Borisu Šuštaršiču je zaradi smrti na podlagi drugega odstavka 63. člena Zakona o državnem svetu s 30. 8. 2018 prenehal mandat državnega svetnika, kar je Državni svet ugotovil na podlagi žalne seje Državnega sveta navedenega dne.

³ Od 31. 8. 2018, na podlagi prvega odstavka 22. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), začasno opravlja naloge predsednika komisije.

pokojninskega in invalidskega zavarovanja, trga dela, delovnih razmerij, socialnega sporazumevanja in kolektivnega dogovarjanja, varnosti in zdravja pri delu, varstva invalidov ter varstva otrok in družine.

Komisija obravnava pobude in vprašanja članov Državnega sveta v zvezi z zadevami, ki jih slednji obravnava, ter druge zadeve, za katere jo pooblasti Državni svet. Komisija pripravlja tudi predloge zahtev in mnenj v zvezi z zakoni in drugimi akti, ki se nanašajo na zadeve, ki jih obravnava.

Komisija je v času od 12. 12. 2017 do 31. 12. 2018 zasedala na **desetih (10) sejah (devetih (9) rednih in eni (1) izredni)**. Vse seje komisije so bile sklepčne.

Komisija je obravnavala **dvaintrideset (32) zadev (trideset (30) na rednih sejah, dve (2) na izrednih sejah)**, od tega **osemnajst (18) predlogov zakonov, dve (2) zakonodajni iniciativi, en (1) predlog odločilnega veta, osem (8) drugih aktov in tri (3) ostale zadeve** iz pristojnosti komisije. Poleg navedenih zadev, sta bili na predlog dnevnega reda 6. seje 29. 3. 2018 uvrščeni še dve zadevi, katerih obravnava se ni začela oziroma ni zaključila - ena zadeva je bila umaknjena s predloga dnevnega reda seje komisije, obravnava druge pa je bila preložena za nedoločen čas.

Komisija je na podlagi obravnavanih zadev oblikovala **devetnajst (19) mnenj, dvanajst (12) poročil** in sprejela **dogovor o načinu dela komisije**.

V skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta je komisija v obravnavo Državnemu svetu predložila tudi **Pobudi Statističnemu uradu Republike Slovenije glede spremljanja podatkov o številu prejemnikov minimalnih plač ter plačah po individualnih in kolektivnih pogodbah** (pripravljeni na podlagi razprave pod točko Razno v okviru 11. seje 10. 10. 2018).

Obraavnane zadeve

Predlogi zakonov:

1. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1B) – skrajšani postopek, EPA 2417-VII (1. seja 11. 1. 2018)
2. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni asistenci (ZOA-A) – skrajšani postopek, EPA 2569-VII (2. seja 14. 2. 2018)
3. Predlog zakona o spremembi Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (ZPDZC-1A) – skrajšani postopek, EPA 2548-VII (2. seja 14. 2. 2018)
4. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2F) – druga obravnava, EPA 2316-VII (2. seja 14. 2. 2018)
5. Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2H) – skrajšani postopek, EPA 2437-VII (2. seja 14. 2. 2018)
6. Predlog zakona o spremembah Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji (ZPDPD-E) - skrajšani postopek, EPA 2580-VII (4. seja 7. 3. 2018)

7. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalezljivih boleznih (ZNB-B) – skrajšani postopek, EPA 2581-VII (4. seja 7. 3. 2018)
8. Predlog zakona o socialnem vključevanju invalidov (ZSVI) - druga obravnava, EPA 2625-VII (5. seja 22. 3. 2018)
9. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o štipendiranju (ZŠtip-1B) - skrajšani postopek, EPA 2573-VII (5. seja 22. 3. 2018)
10. Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (ZZSDT-B) - skrajšani postopek, EPA 2603-VII (5. seja 22. 3. 2018)
11. Predlog zakona o spremembi Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1B) - skrajšani postopek, EPA 2535-VII (5. seja 22. 3. 2018)
12. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o enakih možnostih žensk in moških (ZEMŽM-A) - skrajšani postopek, EPA 2543-VII (5. seja 22. 3. 2018)
13. Predlog zakona o spremembi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-H) - skrajšani postopek, EPA 2565-VII (5. seja 22. 3. 2018)
14. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (ZZPPZ-B) - skrajšani postopek, EPA 2606-VII (6. seja 29. 3. 2018)
15. Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o zdravniški službi (ZZdrS-G) – nujni postopek, EPA 16-VIII (2. izredna seja 3. 7. 2018)
16. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-H) – prva obravnava, EPA 186–VIII (12. seja 25. 10. 2018)
17. Predlog zakona o spremembi Zakona o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre-G) – nujni postopek, EPA 195–VIII (12. seja 25. 10. 2018)
18. Predlog zakona o spremembah Zakona o minimalni plači (ZMinP-B) – prva obravnava, EPA 228–VIII (13. seja 21. 11. 2018)

Zakonodajni iniciativi:

1. Pobuda za sprejem Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (9. seja 21. 6. 2018)
2. Pobuda za sprejem Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o čezmejnem izvajanju storitev (11. seja 5. 10. 2018)

Predlog odločilnega veta:

1. Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre-F), EPA 2688-VII (1. izredna seja 25. 4. 2018)

Drugi akti:

1. Predlog resolucije o družinski politiki 2018–2028 »Vsem družinam prijazna družba« (ReDP18–28), EPA 2502-VII (1. seja 11. 1. 2018)
2. Predlog resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018–2028 (ReNPDZ18–28), EPA 2572-VII (3. seja 21. 2. 2018)
3. Predlog resolucije o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu (ReNPVZD-1), EPA 2571-VII (3. seja 21. 2. 2018)
4. Triindvajseto redno letno poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2017, EPA 2735-VII (7. seja 23. 5. 2018)

5. Poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije o izvajanju nalog državnega preventivnega mehanizma po Opcijskem protokolu h Konvenciji OZN proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju za leto 2017, EPA 2736-VII (7. seja 23. 5. 2018)
6. Letno poročilo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2017, EPA 2788-VII (8. seja 30. 5. 2018)
7. Redno letno poročilo Zagovornika načela enakosti za leto 2017, EPA 2795-VII (8. seja 30. 5. 2018)
8. Poročilo o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2017, EPA 5-VIII (10. seja 26. 9. 2018)

Ostale zadeve:

1. Dogovor o načinu dela komisije (1. seja 11. 1. 2018)
2. Zaključki posveta »Kako preprečiti izumiranje slovenskega naroda?« (10. seja 26. 9. 2018)
3. Odgovor Statističnega urada Republike Slovenije na Pobudi Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide glede spremljanja podatkov o številu prejemnikov minimalnih plač ter plačah po individualnih in kolektivnih pogodbah (13. seja 21. 11. 2018)

Umaknjena in preložena zadeva:

1. Predlog zakona o gojenju konoplje in pridobivanju kanabisa v medicinske namene (ZGKPKMN) - druga obravnava, EPA 2563-VII (6. seja 29. 3. 2018) - *obrnava preložena za nedoločen čas*
2. Predlog zakona o spremembi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-P) - skrajšani postopek, EPA 2534-VII (6. seja 29. 3. 2018) – *umaknjeno z dnevnega reda*

Povzetek vsebine obravnavanih zadev

a) Predlogi zakonov

PODROČJE DELOVNIH RAZMERIJ IN PRAVIC IZ DELA

Komisija je na 2. seji 14. 2. 2018 obravnavala Predlog zakona o spremembi Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (ZPDZC-1A), EPA 2548-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po skrajšanem postopku predložila Vlada Republike Slovenije. Komisija k noveli ni imela konkretnih pripomb in je izrekla podporo predlaganim rešitvam, katerih namen je bil uskladiti pravila spletnega plačevanja vrednotnic z Direktivo 2015/2366/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, in sicer na podlagi ukinitve zaračunavanja nadomestil in provizij potrošnikom za brezgotovinska plačila vrednotnic s plačilnimi karticami. V posredni povezavi s predlaganim širjenjem možnosti uporabe novih informacijskih tehnologij na področju pridobivanja vrednotnic za opravljanje osebnega dopolnilnega dela, pa je komisija opozorila na posamezne informacijske platforme, nad katerimi pa v Sloveniji in tujini še ni vzpostavljen ustrezen nadzor (npr.

UBER ali informacijska platforma Airbnb). Pri tem je bila seznanjena, da se pregled razvoja tovrstnih sistemov oziroma atipičnih oblik dela že izvaja, in sicer pod okriljem Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Komisija je zato sprejela dodatni sklep, v katerem je pristojno Komisijo Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, pozvala, da opravi poglobljeno razpravo o izvajanju storitev sodelovalnega gospodarstva v povezavi z novimi informacijskimi tehnologijami ter možnostih uvedbe ustreznega (zakonsko urejenega) nadzora nad omenjenim področjem. Navedena komisija omenjene razprave še ni opravila. Državni svet predloga zakona ni obravnaval. *Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide predloga zakona do konca sedmega mandata Državnega zbora ni uspel obravnavati. Na podlagi prvega odstavka 154. člena Poslovnika Državnega zbora se je nato 22. 6. 2018 zakonodajni postopek v zvezi s tem predlogom zakona končal.*

Komisija je na 2. seji 14. 2. 2018 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2F) – druga obravnava, EPA 2316-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po rednem postopku predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom. Namen predlagateljev je bil urediti t. i. dvojni status upokojencev, področje regresnih zahtevkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter odpraviti krivice prostovoljnim zavarovancem iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja na dan 31. 12. 2012 in po njem (omogočiti vštetevanje omenjenih vplačil v pokojninsko dobo brez dokupa). Komisija predlogu zakona, ob sicer tesnem izidu glasovanja, ni izrekla podpore. Ugotovila je, da so bile vse predlagane zakonske spremembe v zakonodajno proceduro predložene že večkrat, da se je o njih že večkrat poglobljeno razpravljalo in da se posledično zastavlja vprašanje smiselnosti ponovne razprave o njih tik pred zaključkom aktualnega mandata Državnega zbora. Opozorila je, da bi neusklažene in nepremišljene spremembe lahko v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja vnesle zmedo in porušile predhodno dogovorjena načela in razmerja med in znotraj posameznih skupin zavarovancev z tako z medgeneracijskega vidika. Vplivale bi lahko tudi na vzdržnost pokojninske blagajne. Državni svet predloga zakona ni obravnaval. *Pristojni Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide naj bi predlog zakona obravnaval na 52. seji, s katere je bil na predlog predlagatelja umaknjen. Nato je bil ponovno uvrščen na dnevni red 53. seje odbora 28. 3. 2018, a je bila slednja zaradi razveljavitve Termanskega programa Državnega zbora za april 2018 odpovedana. Na podlagi prvega odstavka 154. člena Poslovnika Državnega zbora se je nato 22. 6. 2018 s prenehanjem sedmega mandata Državnega zbora zakonodajni postopek v zvezi s tem predlogom zakona končal.*

Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2H), EPA 2437–VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po skrajšanem postopku predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Francem Juršo, je komisija obravnavala na 2. seji 14. 2. 2018 in ga podprla. Z novelo so predlagatelji želeli odpraviti posledice neusklajevanja pokojnin in nadomestil iz invalidskega zavarovanja od 2010 naprej, ko so bili zaradi gospodarske in finančne krize v skladu s fiskalno politiko Republike Slovenije uvedeni protikrizni ukrepi na področju pokojninskega in invalidskega varstva. Predlagali so postopen dvig pokojnin in nadomestil (v obdobju 2019 do vključno 2022) na raven, ki bi jo slednja dosegla, če ne bi bilo protikriznih ukrepov. Komisija je načelno podprla nadomestitev prikrajšanja iz preteklih let, saj se zaveda slabega

gmotnega položaja upokojencev, a je obenem, tako kot pristojno ministrstvo in ZPIZ, opozorila na nujnost predhodnega preverjanja učinkov predlaganih rešitev z vidika vzdržnosti pokojninske blagajne (opravi naj se makroekonomske izračune, predvidi posledice takšnih ukrepov na dolgi rok, obremenitve zdravstvenega sistema zaradi slabšega zdravstvenega stanja upokojencev in upošteva tudi vse posredne vplive na vzdržnost sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja). Državni svet novele ni obravnaval.

Pristojni Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide predloga zakona pred iztekom sedmega mandatnega obdobja Državnega zbora ni uspel obravnavati, na podlagi prvega odstavka 154. člena Poslovnika Državnega zbora ob zaključku omenjenega mandata 22. 6. 2018 pa se je zakonodajni postopek v zvezi s predlogom zakona zaključil.

Komisija je na 4. seji 7. 3. 2018 obravnavala Predlog zakona o spremembah Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji (ZPDPD-E), EPA 2580-VII, ki ga je po skrajšanem postopku v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Matjažem Nemcem. Komisija je predlog zakona, s katerim se je želelo že obstoječi praznik - vrnitev Primorske k matični domovini (15. september) - na podlagi določenih zgodovinskih dejstev terminološko pravilno poimenovati. Državni svet predloga zakona ni obravnaval.

Pristojni Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide predlog zakona pred iztekom sedmega mandatnega obdobja Državnega zbora ni uspel obravnavati, na podlagi prvega odstavka 154. člena Poslovnika Državnega zbora pa se je ob zaključku omenjenega mandata 22. 6. 2018 zakonodajni postopek v zvezi s tem predlogom zakona zaključil.

Predlog zakona o spremembi Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1B), EPA 2535-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po skrajšanem postopku predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom, je komisija obravnavala na 5. seji 22. 3. 2018. Namen predlagateljev je bil razbremeniti gospodarstvo finančnih bremen ter omogočiti obrtnikom (samozaposlenim) enakopraven položaj pri uživanju pravice do nadomestila plače zaradičasne nezmožnosti za delo zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, ki se izplačuje v breme delodajalca (obdobje izplačila omenjenega nadomestila v breme delodajalca naj bi se samostojnim podjetnikom skrajšalo iz obstoječih 30 delovnih dni za posamezno odsotnost z dela ter za največ 120 dni v koledarskem letu na 15 dni za posamezno odsotnost z dela, vendar za največ 60 dni v koledarskem letu). Komisija se je v razpravi dotaknila več aspektov problematike, do predlaganih rešitev pa so bila izražena precej različna stališča. Tako je bila po eni strani izražena podpora predlaganim rešitvam, h katerim gospodarstvo poziva že nekaj časa, po drugi strani pa izrazito nasprotovanje obremenitvam zdravstvene blagajne oziroma posledično proračuna za predvidenih 50 milijonov evrov ter parcialnosti poseganja v sistem zdravstvenega zavarovanja. Izpostavljena je bila tudi nepravilnost predlagane ureditve do drugih skupin zavezancev za plačilo prispevkov za zdravstveno varstvo in zavarovanje. Komisija je v razpravi sicer ugotovila, da so predlagane zakonske spremembe aktualne in da zlasti prekarne zaposlitve predstavljajo resen problem na trgu dela, a da novela ne ponuja ustreznih odgovorov z vidika finančnih obremenitev zdravstvene blagajne in posredno države. Menila je, da bi bilo treba pred morebitno uvedbo takšnih sprememb zagotoviti večjo učinkovitost družbe v celoti – od

politike, gospodarstva do drugih družbenih sfer. Po navedeni, vsebinsko precej raznoliki razpravi v okviru komisije predlogu zakona ni bila izglasovana podpora.

Državni svet predloga zakona ni obravnaval, *53. seja pristojnega Odbora Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki je bila sklicana za sredo, 28. 3. 2018, pa je bila na podlagi sklepa Kolegija predsednika Državnega zbora z dne 23. 3. 2018 (o razveljavitvi Termanskega programa Državnega zbora za april 2018) odpovedana. Na podlagi prvega odstavka 154. člena Poslovnika Državnega zbora se je ob zaključku sedmega mandata Državnega zbora 22. 6. 2018 zakonodajni postopek v zvezi s tem predlogom zakona zaključil.*

Predlog zakona o spremembah Zakona o minimalni plači (ZMinP-B), EPA 228–VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Luko Mescem, je komisija obravnavala na 13. seji 21. 11. 2018 in ga podprla. Namen predlagateljev novele zakona je bil dvigniti minimalno plačo na raven, ki so jo ocenili kot primerno za zagotavljanje dostojnega življenja njenim prejemnikom in njihovim družinam (940,58 bruto oz. 699,93 evrov neto s 1. 1. 2020). V zvezi s predlaganim dvigom minimalne plače je komisija menila, da plača resda ni glavni motivator za delo, je pa lahko glavni demotivacijski dejavnik pri delu, če je prenizka, zato ga je podprla. Komisija je podprla tudi predlog, da se v zakon zapiše posebno varovalko, ki naj bi zagotovila, da minimalna plača niti v kriznih časih ne bi več padla pod prag absolutne revščine, saj se je v času gospodarske krize pokazalo, da so določene varovalke v sistemu nujne. Menila je tudi, da se bo s tem posredno zmanjšal pritisk na socialno politiko. Večji del razprave komisije je bil namenjen predstavitvi sicer zelo raznolikih stališč predstavnikov interesov delodajalcev in delojemalcev v Državnem svetu. Medtem ko so predstavniki interesov delojemalcev predložene rešitve podprli, so predstavniki interesov delodajalcev nasprotovali tako zakonskemu določanju spodnje meje minimalne plače na podlagi formule, kar bi po njihovem mnenju izničilo bipartitni dialog na ravni kolektivnih pogodb, kot še eni predlagani rešitvi - izločitvi preostalih dodatkov iz minimalne plače (za delovno dobo in težje pogoje dela, del plače za delovno uspešnost in plačilo za poslovno uspešnost), saj naj bi slednje po njihovem mnenju imele velike negativne posledice na poslovanje podjetij.

Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide se je na 8. nujni seji 10. 12. 2018 seznanil z mnenjem komisije in pri tem sprejel amandmaje, ki so deloma upoštevali pripombe interesov delodajalcev, saj je bila poleg spodnje meje minimalne plače uvedena tudi zgornja meja minimalne plače (znesek minimalne plače mora biti vsaj 20 % višji od minimalnih življenjskih stroškov, vendar ne sme presegati 140 % zneska minimalnih življenjskih stroškov), dodatki pa se bodo na podlagi sprejetega amandmaja iz minimalne plače izločili šele z letom 2020 in ne 2019. Državni svet je dopolnjen predlog zakona obravnaval na 13. seji 12. 12. 2018, se seznanil tako z mnenjem komisije kot poročilom pristojnega odbora Državnega zbora in predlog zakona podprl. Državni zbor je zakon sprejel na 17. izredni seji 13. 12. 2018.

PODROČJE TRGA DELA IN ZAPOSLOVANJA

Komisija je na 5. seji 22. 3. 2018 obravnavala Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (ZZSDT-B) - skrajšani postopek, EPA 2603-VII, s katerim je predlagateljica - Vlada Republike Slovenije – želela za zagotovitev ustrezne pravne podlage delodajalcem iz registra podjetij z visoko dodano vrednostjo ali

registra zagonskih podjetij omogočiti hitrejše in preprostejše zaposlovanje tujcev. Komisija je predlog zakona podprla, saj je prejela zagotovilo, da predlagane poenostavitve zaposlovanja tujcev ne pomenijo neutemeljene konkurenčne prednosti pri zaposlovanju tujcev pred ostalimi podjetji, ki ne bodo uvrščena v register omenjenih vrst podjetij. Izpostavila je tudi pričakovanja strogega in rednega nadzora nad izpolnjevanjem zakonskih pogojev, glede na nekatere slabe prakse z zaposlovanjem tujcev v preteklosti, ter se zavzela, da se ob navedenih ukrepih več pozornosti nameni tudi zagotavljanju višje stopnje zaposljivosti domače delovne sile. Državni svet predloga zakona ni obravnaval.

Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog zakona obravnaval na 71. nujni seji 11. 4. 2018 in sprejel amandma k 2. členu predloga zakona, s katerim je bilo zadoščeno pripombam Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Državni zbor je zakon sprejel na 60. izredni seji 19. 4. 2018.

Komisija je na 5. seji 22. 3. 2018 podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o štipendiranju (ZŠtip-1B) - skrajšani postopek, EPA 2573-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po skrajšanem postopku predložila Vlada Republike Slovenije. S predlogom zakona se je želelo poenostaviti odločanje o štipendijah, zakon narediti bolj učinkovit (omilitev določb glede prenehanja štipendijskega razmerja in obveznostjo vračila štipendije v primeru neuspešno zaključenega letnika; bolj jasno ločevanje med posameznimi tipi štipendij), pri tem pa razbremeniti tako dodeljevalce štipendij kot vlagatelje.

Komisija je podprla vse rešitve za odpravo nepotrebnih birokratskih in ostalih omejitev, ki ne služijo svojemu namenu. Spregovorila je tudi o nekaterih elementih slovenskega sistema štipendiranja, ki niso bili predmet sprememb, a so pomembni (kako sredstva, vložena v štipendiranje, ustrezno vrniti v družbo preko zaposlovanja visoko izobraženih strokovnjakov tam, kjer jih potrebujemo; kako spremeniti odnos celotne družbe do štipendiranja in odgovornosti štipendista do države; nujnost drugačnega pristopa k celotni verigi ukrepov – od izobraževanja do zaposlovanja; nujnost spremembe neprijazne delovne klime v številnih strokovnih okoljih, ki spodbuja beg možganov itd.). Državni svet predloga zakona ni obravnaval.

Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog zakona obravnaval na 71. nujni seji 11. 4. 2018 in sprejel amandmaje koalicijskih poslanskih skupin, pripravljenih na podlagi pripomb Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Državni zbor je zakon sprejel na 60. izredni seji 19. 4. 2018.

PODROČJE DRUŽINE

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1B), EPA 2417-VII, ki ga je po skrajšanem postopku v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije, je komisija obravnavala na 1. seji 11. 1. 2018. S predlogom zakona je Vlada želela uvesti bolj pregleden, enostaven in fleksibilen način izrabe očetovskega dopusta, katerega skupna dolžina sicer ostaja enaka, odpraviti začasni varčevalni ukrep v zvezi z upravičenostjo do pomoči ob rojstvu otroka (po novem spet univerzalna, ne glede na materialni položaj družine). Kot pomembno novost je komisija prepoznala in podprla tudi sistemsko ureditev pomoči pri nakupu vinjete za velike družine za vozilo, razvrščeno v drugi cestninski razred B. Omenjena pravica je namenjena tudi invalidom in invalidskim

organizacijam. V razpravi se je komisija dotaknila tudi vprašanja rodnosti v Sloveniji in ustreznih načinov njenega spodbujanja ter podprla pobudo za organizacijo tematske konference na temo rodnosti v Sloveniji (v obliki posveta v Državnem svetu je bila izvedena 24. 5. 2018). Državni svet je predlog zakona obravnaval na 3. seji 17. 1. 2018 in v svojem mnenju povzel stališča pristojne komisije.

Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide se je z mnenjem Državnega sveta seznanil na 51. seji 31. 1. 2018 in na podlagi sprejetih amandmajev pripravil dopolnjen predlog zakona, ki ga je Državni zbor sprejel na 28. seji 20. 2. 2018.

PODROČJE SOCIALE

Komisija je na 5. seji 22. 3. 2018 podprla Predlog zakona o spremembi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-H) - skrajšani postopek, EPA 2565-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po skrajšanem postopku predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisano Violeto Tomić. Namen predlagateljev je bil spremeniti vrstni red uveljavljanja pravic iz javnih sredstev (center za socialno delo bi najprej odločil o pravici do denarne socialne pomoči, tako da se v dohodek družine ne bi šteli otroški dodatki, pravico do katerih bi se uveljavljalo kasneje), s čimer bi se zmanjšalo revščino med gospodinjski z otroki, zlasti enostarševskimi, med katerimi je stopnja tveganja revščine najvišja. Državni svet je že v preteklem mandatu izrazil načelno podporo podobnemu predlogu zakona iste skupine predlagateljev, predvsem z namenom spodbuditi večje aktivnosti pristojnega ministrstva na tem področju. Ker ministrstvo do sedaj še ni ukrepalo, je komisija pozvala prihodnjo Vlado, da se čim prej loti napovedanih podrobnih analiz na področju uveljavljanja pravic iz javnih sredstev z namenom zagotavljanja boljšega življenjskega standarda vsem družinam v Sloveniji, predvsem najbolj socialno ogroženim. Državni svet predloga zakona ni obravnaval.

Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide predloga zakona na 72. seji 12. 4. 2018 ni obravnaval zaradi nesklepčnosti (nadaljevanje seje je bilo odpovedano zaradi pisno napovedanih obstrukcij nekaterih poslanskih skupin). Postopek v zvezi s predlogom zakona se je zato v skladu s prvim odstavkom 154. člena Poslovnika Državnega zbora zaključil 22. 6. 2018, z nastopom novega, osmega mandata Državnega zbora.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-H), EPA 186–VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije, je komisija obravnavala na 12. seji 25. 10. 2018. Predlagani umik masovnega avtomatičnega informativnega izračuna za letne pravice iz javnih sredstev, ki naj bi se začel uporabljati 1. 9. 2019, je komisija podprla, saj je že na 85. seji 16. 11. 2017, v sestavi iz preteklega mandata Državnega sveta, ob obravnavi ZUPJS-H, EPA 2272-VII, opozorila na nujnost pravočasnega preverjanja dejanske prepustnosti informacijskega sistema centrov za socialno delo za izvedbo tako kompleksnega projekta kot je njegova avtomatizacija. Za slednjo bi namreč morali zagotoviti zanesljive povezave in delovanje kar 38 različnih baz podatkov, kar trenutno še ni izvedljivo. Zato se je komisija zavzela za postopno in premišljeno nadgrajevanje sistema v smeri avtomatizacije, a hkrati izpostavila nujnost čimprejšnje in čim večje administrativne razbremenitve centrov za socialno delo z namenom okrepitve neposrednega dela in pomoči strankam na terenu. Komisija je razpravljala tudi o dejanski stopnji napredka digitalizacije in informatizacije v okviru javne uprave, glede na

to, da je bilo v preteklih desetletjih v digitalno podporo različnim subjektom v okviru javne uprave (očitno neracionalno) vloženi že precej finančnih sredstev, težav z delovanjem nekaterih informacijskih sistemov pa je še vedno veliko.

Državni svet je predlog zakona obravnaval na 12. seji 7. 11. 2018, pri tem povzel mnenje komisije in predlog zakona podprl. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog zakona obravnaval na 4. nujni seji 8. 11. 2018 in se seznanil z mnenjem Državnega sveta. Državni zbor je zakon sprejel na 2. seji 30. 11. 2018.

Predlog zakona o spremembi Zakona o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre-G), EPA 195–VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po nujnem postopku predložila Vlada Republike Slovenije, je komisija obravnavala na 12. seji 25. 10. 2018 in ga podprla. Z novelo ZSVarPre-G je želel predlagatelj preprečiti, da bi bili upravičenci do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka od 1. 1. 2019 na slabšem kot so trenutno (po 1. 1. 2019 bi prejeli nižji osnovni znesek minimalnega dohodka, to je 331,26 evra (8. člen ZSvarPre), namesto do konca 2018 veljavnega zneska 392,75 evra, upošteva zadnje uskladitev). Preverjanje izpolnjevanja pogojev za dodelitev pravice po predloženi noveli bodo v skladu z novelo centri za socialno delo izvedli po uradni dolžnosti v roku treh mesecev po uveljavitvi zakona. Komisija je, neodvisno od podpore predlaganim zakonskim rešitvam, na podlagi pripomb združenj lokalnih interesov, da se z novelo občinam nalaga nove naloge, ne pa tudi dodatnih sredstev za njihovo izvrševanje, pozvala k razmisleku o ustreznosti prelaganja čedalje večjega števila nalog (ne samo na področju sociale, ampak tudi na drugih področjih) z državne ravni na lokalne skupnosti, zlasti manjše občine. Na to, da bi morala prenosu nalog z državne ravni na lokalno slediti tudi finančna sredstva, je Državni svet opozoril že večkrat. Komisija je, ne glede na navedene pripombe glede načina in virov financiranja predloženih zakonskih določb, vsebino novele zakona prepoznala kot enega od pomembnih ukrepov za zagotavljanje socialne varnosti posameznika in varovanja njegovega dostojanstva. Pri tem je trenutno veljavni znesek minimalnega dohodka v revalorizirani višini 392,75 evra, ocenila kot še vedno prenizek, da bi zadoščal za posameznikovo dostojno preživetje, in menila, da so opozorila o t. i. pasti neaktivnosti pri njegovi trenutni višini neutemeljena.

Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog zakona obravnaval na 2. seji dne 6. 11. 2018 in se pri tem seznanil z mnenjem komisije. Državni svet je predlog zakona obravnaval na 12. seji 7. 11. 2018, pri čemer je sledil mnenju komisije in mu izrekel podporo. Državni zbor je zakon sprejel na 12. izredni seji 20. 11. 2018.

PODROČJE INVALIDOV, VOJNIH VETERANOV IN ŽRTEV VOJNEGA NASILJA

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni asistenci (ZOA-A) – skrajšani postopek, EPA 2569-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po skrajšanem postopku predložila Vlada Republike Slovenije, je komisija obravnavala na 2. seji 14. 2. 2018. S predlaganimi spremembami in dopolnitvami veljavne zakonodaje se je želelo olajšati izvajanje sprejete zakonodaje na področju osebne asistencije, predlagani so bili tudi nekateri manjši vsebinski in nomotehnični popravki (npr. drug način urejanja financiranja izvajalcev osebne asistencije - glede na dejansko realizirane ure, namesto po dvanajstih; nova ureditev pogodbe z izvajalci osebne asistencije;

priprava izvedbenega načrta; natančnejša opredelitev vsebine dogovora o izvajanju storitev osebne asistencije; uvedba evidence osebnih asistentov).

Komisija je na podlagi pripomb Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije (NSIOS), ki je med drugim predlagal tričlansko in ne dvočlansko sestavo strokovnih komisij za oceno potreb po osebni asistenci, pozvala predlagatelja, da prouči možnost okrepljene vloge Socialne zbornice Slovenije v okviru izobraževanja članov strokovnih komisij za oceno potreb po osebni asistenci ter možnost zakonske ureditve posebnosti prekinitve delovnega razmerja osebnega asistenta v primerih, ko uporabnik odklanja njegove storitve ali ko osebni asistent ni več zmožen/pripravljen opravljati svojega dela. V zvezi s predlaganim novim 29.a členom (evidenca osebnih asistentov) je izpostavila tudi nujnost zagotovitve ustreznega nadzora nad delom osebnih asistentov. Državni svet predloga zakona ni obravnaval.

Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog zakona obravnaval na 71. nujni seji 11. 4. 2018, pri čemer so bile delno upoštevane pripombe v zvezi s sestavo strokovnih komisij (sprejet je bil amandma koalicijskih poslanskih skupin k 7. členu, s katerim se je omogočilo, da pri sestavi dvočlanske komisije uporabnik osebne asistencije lahko zahteva, da je eden od članov komisije predstavnik uporabnikov). Državni zbor je zakon sprejel na 60. izredni seji 19. 4. 2018.

Komisija je na 5. seji 22. 3. 2018 obravnavala Predlog zakona o socialnem vključevanju invalidov (ZSVI) - druga obravnava, EPA 2625-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po rednem postopku predložila Vlada Republike Slovenije. S predlaganim zakonom, ki se ga je pripravljalo nekaj let in usklajevalo z različnimi deležniki, se je nadomestilo do tedaj veljavni Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb. Uredilo se je status in pravice najtežjih invalidov (širitev kroga upravičencev na osebe z avtističnimi motnjami, ki imajo hudo obliko neprilagojenega vedenja, gluho-slepe osebe ter osebe z zmerno do hudo možgansko poškodbo ali okvaro), podrobneje opredelilo postopke za uveljavljanje pravice do nadomestila za invalidnost, dodatka za pomoč in postrežbo, uveljavljanja storitev socialnega vključevanja za sodelovanje in vključenost v družbo ter možnosti zaposlovanja polnoletnih oseb, ki si zaradi svoje invalidnosti ne morejo same zagotavljati socialne varnosti in se vključevati v družbo. Komisija je ocenila, da je predlog zakona zasnovan na sodobnih načelih vključevanja invalidov v družbo, kot izredno pomemben ter popolnoma nov pristop k spodbujanju aktivacije oziroma zaposlovanja invalidov pa izpostavila možnost prehoda iz statusa zaposlenega v status invalida brez kakšnih posebnih administrativnih ali pravnih ovir. Posebej je izpostavila velik pomen usklajenosti predloženih zakonskih rešitev s ključnimi deležniki, predvsem z uporabniki. Mnenju komisije je pritrdil tudi Državni svet, ki je njena stališča povzel v svojem mnenju k predlogu zakona, sprejetem na 6. seji 11. 4. 2018.

Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog zakona obravnaval na 71. nujni seji 11. 4. 2018 in pri tem sprejel amandmaje koalicijskih poslanskih skupin, pripravljenih na podlagi pripomb Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Državni zbor je zakon sprejel na 60. izredni seji 17. 4. 2018.

PODROČJE ENAKIH MOŽNOSTI

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o enakih možnostih žensk in moških (ZEMŽM-A) - skrajšani postopek, EPA 2543-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po skrajšanem postopku predložila skupina poslank in poslancev s

prvopodpisanim Sašo Tabakovičem, je komisija podprla na 5. seji 22. 3. 2018. S predlogom zakona se je želelo zagotoviti večjo stopnjo enakih možnosti moških in žensk na podlagi povečanja deleža pod-reprezentiranega spola v osebah javnega prava (prenos pravnega instrumenta t. i. kvot iz podzakonskega predpisa – uredbe - na raven zakonske materije). Komisija je predlog zakona ocenila kot smiseln in kot enega od dodatnih mehanizmov za doseganje enakopravnosti spolov v javni sferi in na lokalnem nivoju. Razpravljala je tudi o neenakosti plačila za opravljeno delo med moškimi in ženskami (ženske v povprečju še vedno plačane od 8–13 % manj kot moški) ter ugotovila, da navkljub na videz nepotrebne formalizmu sistem kvot očitno daje določene pozitivne rezultate (npr. pri volitvah v Državni zbor), zato je predlagala prenos navedenega pristopa tudi v druge sfere delovanja države. Državni svet predloga zakona ni obravnaval.

Pristojni Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog zakona obravnaval na 72. nujni seji 12. 4. 2018 in ga dopolnil s sprejetimi amandmaji, ki jih je predložil prvopodpisani predlagatelj zakona. Državni zbor naj bi predlog zakona obravnaval na 61. izredni seji 24. 4. 2018, a dnevni red omenjene seje ni bil sprejet. Posledično se je v skladu s 154. členom Poslovnika Državnega zbora z iztekom sedmega mandatnega obdobja Državnega zbora 22. 6. 2018 postopek obravnave tega predloga zakona končal.

PODROČJE ZDRAVSTVA

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalezljivih boleznih (ZNB-B), EPA 2581-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po skrajšanem postopku predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisano Vlasto Počkaj, je komisija obravnavala na 4. seji 7. 3. 2018. Cilj predlagane novele je bil dvig stopnje precepljenosti populacije vsaj na stanje, ki v skladu s sprejeto medicinsko doktrino zagotavlja kolektivno imunost (95 %). Slednje naj bi se doseglo z zagotovitvijo ažurnega zbiranja in posredovanja podatkov o opravljenih cepljenjih v okviru elektronskega registra cepljenih oseb (eRCO), z omejitvijo vpisa necepljenih otrok v javne in javno sofinancirane zasebne vrtce, z uvedbo obveznega svetovanja in izobraževanja za starše, ki iz nemedicinskih razlogov odklonijo cepljenje otroka, na njihove stroške, ter opustitvijo možnosti podaje predloga za opustitev cepljenja (pogosto zgolj poskus zamika cepljenja). Komisija je bila seznanjena s podporo predlaganim rešitvam različnih priznanih strokovnjakov s področja zdravstva (pediatri, kliniki, infektologi itd.), na drugi strani pa s pripombami predstavnikov staršev necepljenih in s cepivi poškodovanih otrok, ki so menili, da je predlog zakona neprimeren za nadaljnjo obravnavo, saj naj bi po njihovem mnenju kršil vrsto človekovih pravic in zakonov. Komisija je menila, da se je v zvezi z vprašanjem nujnosti ali smiselnosti cepljenja treba zanašati predvsem na prevladujoča strokovna dognanja na tem področju, ki kažejo na to, da je cepljenje v korist tako posamezniku kot javnemu zdravju na splošno. Komisija je cepljenje v svojem mnenju prepoznala kot temeljno biološko rešitev za ohranjanje zdravja prebivalstva in kot neizogiben poseg z namenom zaščite javnega zdravja, ki trenutno nima ustrezne alternative. Morebitne zaplete bi bilo po njenem mnenju treba reševati na podlagi uvajanja doktrine personalizirane zdravstvene obravnave in ne tretirati kot vzrok za splošno opustitev obveze cepljenja. Na 2. seji 14. 2. 2018 je komisija že podprla idejo državnega svetnika dr. Matjaža Gamsa, da se v okviru Državnega sveta (potem, ko bo znano, kaj bo z aktualnim predlogom zakona oz. ko se vzpostavi novo Vlado) izvede

strokovno posvetovanje na temo cepljenja ter s tem skuša najti odgovore na to očitno zelo pereče družbeno vprašanje.

Predlog zakona je podprla tudi Vlada Republike Slovenije. Državni svet pa je predlog zakona obravnaval na 5. seji 14. 3. 2018, isti dan kot bi ga moral tudi pristojni Odbor Državnega zbora za zdravstvo, ki pa ni bil sklepčen. Predloga zakona ne odbor ne plenum Državnega zbora nista uspela obravnavati pred iztekom sedmega mandata Državnega zbora. Ob njegovem izteku 22. 6. 2018 se je tako zakonodajni postopek v zvezi s predlogom zakona na podlagi prvega odstavka 154. člena Poslovnika Državnega zbora končal.

Komisija je na 6. seji 29. 3. 2018 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (ZZPPZ-B) - skrajšani postopek, EPA 2606-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po skrajšanem postopku predložila Vlada Republike Slovenije in s katerim se je zagotovilo pravne podlage za delovanje državnih presejalnih programov DORA in SVIT, informacijsko nadgradnjo presejalnega programa ZORA ter aktivno registracijo raka v Registru raka. Komisija je podprla predlagane rešitve, ki po njenih ugotovitvah predstavljajo nadgradnjo sistema e-Zdravje in omogočajo zbiranje, posredovanje in obdelavo podatkov, med drugim tudi enostavnejše (retrogradno) pridobivanje podatkov za znanstveno, publicistično ali raziskovalno delo. Pri tem je komisija pozvala, da naj se najde pravo razmerje med pravico do zaščite osebnih podatkov in pravico raziskovalcev, da dostopajo do njih na podlagi netržnih namenov. Prav tako je opozorila na to, da naj se tudi izvajalcem, ki bodo zaradi predlaganih sprememb tudi primorani v precejšnji meri nadgraditi svoje informacijske sisteme, zagotovi ustrezna finančna sredstva za omenjene nadgradnje.

Komisija je na podlagi pripomb izvajalcev zdravstvenih storitev opozorila tudi na izvedbeno plat posredovanja podatkov o vgrajenih delih endoproteze v okviru novega Registra endoprotetike (ni še vzpostavljene možnosti uporabe čitalcev črtne kode), predlagala, da se v okviru Registra redkih malignih bolezni beleži tudi podatke o mišičnih in živčno-mišičnih obolenjih (podlaga za odločitve ZZZS o financiranju uporabe novih bioloških zdravil) ter pozvala k visoki stopnji zaščite osebnih podatkov, ki se jih bo zbiralo v okviru različnih registrov (predlagano, da se v zvezi z izvajalci presejalnih programov v posamezni register pošilja zgolj šifro zdravstvenega delavca, ne pa hkrati tudi njegov EMŠO). Komisija je pozvala tudi k povezovanju ministrstva z izvajalci projekta Pametne specializacije za pametna mesta, da bi se pri informatizaciji zdravstvenega sistema doseglo čim boljše rezultate.

Državni svet je predlog zakona obravnaval na 6. seji 11. 4. 2018 in v svojem mnenju povzel stališča komisije, *Odbor Državnega zbora za zdravstvo pa je novelo obravnaval na svoji 43. nujni seji isti dan. Pri tem je na podlagi pripomb Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora sprejel amandmaje koalicijskih poslanskih skupin k 1. in 2. členu predloga zakona, pri čemer so bile pri slednjem upoštevane specifične pripombe komisije glede uporabe zgolj enega povezovalnega znaka (ali EMŠO ali ZZZS številka) pri beleženju izvajalcev zdravstvene dejavnosti, ki izvajajo storitve presejalnih programov, v posameznem registru. Državni zbor je zakon sprejel na 60. izredni seji 19. 4. 2018.*

Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o zdravniški službi (ZZdrS-G), EPA 16-VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po nujnem postopku predložila Vlada Republike

Slovenije, je komisija obravnavala na 2. izredni seji 3. 7. 2018 in ga podprla. S predlogom zakona se je želelo strokovnjakom iz tretjih držav pod določenimi pogoji (prejeto povabilo izvajalca zdravstvene dejavnosti, začasen vpis v register in jamstvo treh strokovnjakov iz Slovenije) omogočiti začasno opravljati zdravniško službo v Republiki Sloveniji, brez da jim bila pred tem priznana poklicna kvalifikacija v Sloveniji. Na podlagi navedenega naj bi se med drugim razrešilo zatečeno problematično situacijo na področju otroške srčne kirurgije.

Komisija je v mnenju poudarila, da bi do sprejema ukrepov za razrešitev kadrovske stiske na področju otroške srčne kirurgije moralo priti že veliko prej ter da bi bilo treba razmišljati o podobnih rešitvah tudi na ostalih področjih specialnosti v zdravstvu in ravneh zdravstvenega varstva (npr. pri pomanjkanju anestezirov; pomanjkanje določenih kadrov v splošnih bolnišnicah in na področju družinske medicine).

Državni svet predloga zakona ni obravnaval. Skupni odbor Državnega zbora je predlog zakona obravnaval na 1. nujni seji 5. 7. 2018 in se pri tem seznanil z mnenjem komisije. Državni zbor je zakon sprejel na 2. izredni seji 18. 7. 2018.

b) Zakonodajni iniciativi

Pobudo državnega svetnika Branka Tomažiča za sprejem Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno je komisija obravnavala na 9. seji 21. 6. 2018. S predlagano pobudo naj bi se na podlagi nove izjeme od dela na črno – družinsko obrtjo – zagotovilo pravne podlage za prenašanje znanja družinske obrti s staršev in starih staršev na otroke in vnuke, s tem da bi bili slednji lahko po novem brez zadržkov prisotni v delavnicah družinske obrti, kjer bi lahko spoznavali večplastnost omenjenih obrti in se urili v spretnostih. V zvezi z navedenim je pristojno Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti izrazilo vrsto zadržkov (z davčnega vidika, vidika varnosti in zdravja pri delu, z vidika zaščite pravic otrok itd.), z opozorili se je strinjala tudi večina članov komisije. Kot veliki oviri za sprejem predloženih rešitev sta bili navedeni odsotnost jasne definicije družinske obrti (ni postavljene ločnice v primerjavi z obrtno dejavnostjo na splošno) in neupoštevanje pravil socialnega dialoga, saj njihova vsebina ni bila predhodno predložena v obravnavo Ekonomsko-socialnemu svetu. Komisija je po intenzivni razpravi predlagala, da pobudnik na podlagi vseh podanih pripomb ponovno prouči predlagane zakonodajne dopolnitve, da pobudo na podlagi usklajevanja z zainteresiranimi deležniki ustrezno dopolni ali spremeni ter jo nato ponovno predloži v obravnavo pristojni komisiji oziroma Državnemu svetu. Pobudnik se je s predlogom strinjal.

Pobudo državnega svetnika Igorja Antauerja za sprejem Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o čezmejnem izvajanju storitev je komisija obravnavala na 11. seji 5. 10. 2018 in jo podprla. Cilj predlagane novele zakona je bil v celoti informatizirati in avtomatizirati izdajo potrdila A1 (nadomestitev pogoja predložitve kopije pogodbe o zaposlitvi in kopije pogodbe o izvajanju storitve s pogojem predložitve izjave delodajalca, dane pod kazensko in materialno odgovornostjo, da navedeni dokumenti obstajajo in so veljavni) ter s tem zlasti malim storitvenim podjetjem olajšati opravljanje dela v državah članicah EU. Čas od oddaje vloge do izdaje potrdila A1 bi se v skladu s predlaganimi spremembami namreč skrajšal, saj bi se slednjega izdajalo neodvisno od poslovalnega časa ZZZS, na podlagi avtomatičnega preverjanja izpolnjevanja pogojev

za njegovo izdajo, kar bi omogočila povezava elektronskih baz podatkov FURS, IRSD, AJPES in ZZZS.

Komisija je ocenila, da se je že pri pripravi in sprejemu veljavnega ZČmIS naloge izdaje potrdil A1 neustrezno dodelilo ZZZS, ki nima ustreznih pristojnosti za resničen vpliv na zaščito napotnih delavcev, hkrati pa prevailo stroške izvajanja nalog na blagajno zdravstvenega zavarovanja, namesto da bi se jih zagotovilo iz državnega proračuna. Komisija je razpravljala tudi o učinku predlaganih rešitev na zaščito pravic delavcev, napotnih v tujino; pristojnostih in strokovni usposobljenosti zaposlenih na ZZZS za preverjanje vsebine pogodb o zaposlitvi ter vsebine pogodb o izvajanju storitev, ki je v primeru čezmejnega izvajanja storitev v pristojnosti tujih nadzornih organov; o učinkovitosti povezovanja različnih baz podatkov v državi in dejanski izkoriščenosti posameznih informacijskih sistemov ter o velikem vplivu digitalizacije na konkurenčnost podjetij na mednarodnem trgu. V okviru glasovanja je komisija predlogu zakona izrekla podporo.

Državni svet je zakonodajno iniciativo podprl na 11. seji 10. 10. 2018 in jo posredoval v zakonodajno proceduro (evidentirana pod ZČmIS-A, EPA 203-VIII). Vlada RS predloga zakona ni podprla, na 1. seji. Odbora Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide 3. 10. 2018 pa je bila napovedana celovita prenova predmetnega zakona, o čemer naj bi že bili obveščeni socialni partnerji in pozvani k posredovanju svojih predlogov sprememb in dopolnitev. Odbor Državnega zbora je sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, Državni zbor pa je navedeni sklep potrdil na 3. seji 19. decembra 2018. S tem se je obravnava predloga zakona v okviru Državnega zbora zaključila.

c) Predlog odločilnega veta

Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre-F), EPA 2688-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu svetu predložila skupina državnih svetnikov s prvopodpisanim mag. Igorjem Velovom, je komisija obravnavala na 1. izredni seji 25. 4. 2018. Zakon, ki ga je v zakonodajno proceduro vložila Vlada Republike Slovenije in katerega cilj je bil določiti novo višino osnovnega zneska minimalnega dohodka v skladu z novo oceno minimalnih življenjskih stroškov; spremeniti ekvivalenčne lestvice za določanje višine minimalnega dohodka za posamezne družinske člane ter izboljšati zakonske določbe glede dodeljevanja denarne pomoči oziroma varstvenega dodatka, je Državni zbor sprejel na 60. izredni seji 19. 4. 2018. Pred tem ga je na 71. nujni seji 11. 4. 2018 obravnaval pristojni Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide. Komisija se do predloga zakona v okviru zakonodajnega postopka ni utegnila opredeliti, saj je bila nujna seja navedenega odbora sklicana v prekratnem roku.

Komisija se je seznanila z vsebino predlaganega odločilnega veta, v katerem so podpisniki pobude opozarjali na to, da sicer podpirajo skrb za socialno šibke in solidarnostni princip delovanja sistema socialnega varstva, a da bi bilo treba področje celovito urediti. Sprejete parcialne rešitve naj bi nepredvideno terjale večja finančna sredstva, ki naj bi se jih preusmerilo s postavk, namenjenih vzdrževanju, obnovi in novogradnji cestne infrastrukture, kar bi lahko v bistveni meri še dodatno poslabšalo prometno varnost in povečalo možnost za porast števila smrtnih žrtev na naših cestah). Komisija po prejetih pojasnilih pristojnega Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Ministrstva za finance, da za pokritje sprejetih rešitev ne bodo

uporabljena sredstva iz zgoraj navedenih proračunskih postavk in da prometna varnost ne bo ogrožena, predloga odločilnega veta ni podprla. *Prav tako ga istega dne na 2. izredni seji ni podprl Državni svet.*

d) Drugi akti, predloženi v obravnavo Državnemu zboru

PODROČJE DELOVNIH RAZMERIC IN PRAVIC IZ DELA

Komisija je na 3. seji 21. 2. 2018 obravnavala Predlog resolucije o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu (ReNPVZD-1), EPA 2571-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. Komisija je predlog resolucije kot celoto ocenila pozitivno in zaznala bistven napredek pri razumevanju vsebine posameznih strateških ciljev. Ugotovila je tudi, da so bile med pripravo nacionalnega programa upoštevane določene pripombe tako delojemalske kot delodajalske strani, ki morata na tem področju delovati enotno. V svojem mnenju je poudarila, da se kot družba še vedno premalo zavedamo pomena varnosti in zdravja pri delu ter da narašča število sodobnih oblik dela, pri katerih grožnje za zdravje niso tako očitno prepoznavne kot pri klasičnih oblikah dela, a je treba k njihovem preprečevanju pristopiti veliko bolj kompleksno. V pripombah je med drugim pozvala k uskladitvi vsebine predložene resolucije z drugimi strategijami - s področja gospodarstva in izobraževanja; k upoštevanju njene vsebine pri pripravi zakonskih in podzakonskih predpisov; k večji aktivnosti resorjev izobraževanja in gospodarstva (pomanjkanje managerskih znanj na tem področju); k opredelitvi invalidov kot posebne ranljive skupine prebivalstva v tekstu resolucije; k večjemu poudarku hitri in kakovostni rehabilitaciji, ki je tako v interesu samega delavca kot tudi delodajalca in celotne družbe; k ozaveščanju in izobraževanju delodajalcev in delojemalcev v zvezi z nevarnostjo uporabe psihoaktivnih substanc na delovnem mestu (nujni so konkretni strokovni napotki delodajalcem); k več neposredne pomoči mikro in malim podjetjem pri izpolnjevanju zahtev s področja varnosti in zdravja pri delu; k okrepitvi preventivnih aktivnosti; k čimprejšnjemu sprejemu Pravilnika o poklicnih boleznih kot predvideva 68. člen ZPIZ-2; k čimprejšnjemu sprejemu triletnega akcijskega programa itd. Državni svet predloga resolucije ni obravnaval.

Pristojni Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog resolucije obravnaval na 52. seji 8. 3. 2018 in pri tem upošteval pripombe komisije glede opredelitve invalidov kot posebne ranljive skupine (sprejeti amandmaji k 3. poglavju – k četrtemu odstavku in k besedilu ukrepa 3.3.2.). Sprejet pa je bil tudi amandma koalicijskih poslanskih skupin k naslovu resolucije (spremenjen v Resolucija o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu 2018–2027). Državni zbor je resolucijo sprejel na 39. seji 27. 3. 2018.

Komisija se je na 8. seji 30. 5. 2018 podrobneje seznanila z Letnim poročilom Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2017, EPA 2788-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. Komisija je letno poročilo ZPIZ ocenila kot kakovostno, pregledno, informativno in kot odraz dobrega vodenja zavoda. Temu je pritrdilo tudi pristojno ministrstvo. Komisija je z zadovoljstvom sprejela informacije o nadaljevanju nekaterih pozitivnih trendov iz preteklih let (višji prihodki iz naslova prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje; najnižji dvig števila upokojujencev v zadnjih 27 letih ipd.). Velik del razprave je namenila vprašanju vzdržnosti pokojninske blagajne na dolgi rok, neugodnemu razmerju med pokojninami in

plačami v škodo pokojnin, zapostavljenosti področja invalidskega zavarovanja, nepravilnosti ne-usklajevanja dodatka za pomoč in postrežbo ter neugodnemu gmotnemu položaju upokojencev, pri čemer je izpostavila nespametno početje nekaterih političnih strank, ki so v predvolilnem boju brez ustreznih izračunov obljubljale dvige pokojnin, ki lahko v pomembni meri negativno vplivajo na vzdržnost pokojninske blagajne.

Z letnim poročilom se je seznanil tudi Državni svet na 9. seji 4. 7. 2018 in v svojem mnenju povzel vsebino poročila komisije. Državni zbor in njegovo pristojno delovno telo poročila ne bosta obravnavala, ker se je postopek v zvezi z njim zaključil 22. 6. 2018, z nastopom novega, osmega mandata Državnega zbora.

Poročilo o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2017, EPA 5-VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije, je komisija obravnavala na 10. seji 26. 9. 2018. Komisija je ob seznanitvi s poročilom Inšpektorata Republike Slovenije za delo (IRSD) pozvala h kadrovske okrepitvi IRSD, povezovanju baz podatkov različnih državnih organov, kar bi lahko pripomoglo k bolj učinkovitemu delu posameznih nadzornih organov v državi, ter se zavzela za ureditev področja delovnih razmerij na način, ki bo čim manj diskriminatoren do delavcev, ki delajo v različnih oblikah delovnih razmerij in jim bo nudil ustrezno socialno varnost. Spoštovanje zakonskih določb na področju delovnih razmerij je komisija izpostavila kot skupen interes tako delojemalskih kot delodajalskih združenj, kot še vedno pereče problematike pa izpostavila prijavo večjega števila fiktivnih podjetij na istem naslovu; t. i. agencijsko delo; področje poklicnih bolezni, prekarne zaposlitve; neprostovoljno nastanitev oseb z motnjo v duševnem razvoju v varovanih oddelkih socialno-varstvenih zavodov; regresne zahtevke ter področje varnosti in zdravja pri delu. V zvezi s slednjim je pozvala k celoviti reviziji področja, okrepitvi preventivnih aktivnosti in nadaljevanju dobre prakse iz preteklosti - sodelovanje IRSD, združenj delodajalcev in sindikatov. Podprla je tudi krepitev svetovalne vloge IRSD (npr. posredovanje v sporih med delavci in delodajalci ter svetovanje delodajalcem; primer projektne skupine Odpravimo konflikte na delovnem mestu).

Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide se je s poročilom IRSD in mnenjem komisije k navedenemu poročilu seznanil na 1. seji 3. 10. 2018, s čimer se je obravnava poročila v Državnem zboru zaključila. Državni svet je poročilo IRSD obravnaval na 12. seji 7. 11. 2018 in pri tem povzel mnenje komisije.

PODROČJE DRUŽINE

Komisija je na 1. seji 11. 1. 2018 obravnavala in podprla Predlog resolucije o družinski politiki 2018–2028 »Vsem družinam prijazna družba« (ReDP18–28), EPA 2502-VII, ki jo je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. Do predloga resolucije se je na podlagi poročila komisije opredelil tudi Državni svet na 3. seji 17. 1. 2018 in ga prav tako podprl. Tako komisija kot Državni svet sta poudarila nujnost povezovanja različnih politik z namenom celovitega odziva na nizko stopnjo rodnosti v Sloveniji in zagotavljanja kakovostne družinske politike. Podrobneje sta se osredotočila tudi na stanovanjsko politiko (predvsem zagotavljanje dostopnih stanovanj za mlade) in pozvala k razmisleku o možnih ukrepih v obliki posebnih finančnih spodbud za mlade družine in tiste, ki šele pričakujejo otroke. Predlagala sta tudi prenos dobrih praks iz tujine, npr. iz skandinavskih držav. Dodatno je bilo opozorjeno tudi na uporabo

neustreznega strokovnega izrazoslovja v zvezi z invalidi (zaznanih nekaj neprimerno uporabljenih izrazov).

Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je predlog resolucije obravnaval na 51. seji 31. 1. 2018, se seznanil s stališčem Državnega sveta, pri čemer niso bile upoštevane pripombe v zvezi z izrazoslovjem v zvezi z invalidi, ter predlog resolucije potrdil brez amandmajev - v predloženi obliki. Državni zbor je resolucijo sprejel na 38. seji 20. 2. 2018.

PODROČJE ENAKIH MOŽNOSTI

Z Rednim letnim poročilom Zagovornika načela enakosti za leto 2017, EPA 2795-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložil Zagovornik načela enakosti, se je komisija seznanila na 8. seji 30. 5. 2018. Po mnenju komisije poročilo sistematično in podrobno predstavlja izvedene dejavnosti organa na vseh področjih, ki so Zagovorniku zakonsko dodeljena v njegovo pristojnost, ponuja podrobnejši vpogled v dojetje problematike diskriminacije v slovenskem prostoru in predstavlja dobro podlago za zagovornikovo nadaljnje delo. Državni svet je bil z začetnimi težavami z implementacijo vzpostavljanja organa Zagovornika podrobno seznanjen že v preteklem mandatu, ko je skušal na različne načine aktivno pripomoči k pridobitvi dodatnih virov za njegovo delovanje. V vmesnem času je vendarle prišlo do določenih pozitivnih premikov, a je komisija ob obravnavi aktualnega poročila še enkrat pozvala Vlado in Državni zbor k zagotovitvi ustreznih finančnih in kadrovskih pogojev za delo Zagovornika, glede na to, da se od njega pričakuje, da bo uspešno in učinkovito obvladoval to zelo zahtevno področje ter tekoče obvladoval pripad zadev. Komisija meni, da sta prepoznava organa zagovornika načela enakosti in seznanjanje ljudi s problematiko diskriminacije ključnega pomena za njegovo učinkovito delo, zato je v poročilu zapisala, da poziva pristojni Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, da naj razpravlja o možnosti, da bi se prebivalce Slovenije, na različne načine in na vidnih mestih obveščalo o kontaktnih podatkih in pristojnostih Zagovornika ter drugih organov za zaščito pravic posameznika, po zgledu javnega obveščanja o kontaktnih podatkih Policije in številke za klice v sili.

Državni svet je letno poročilo zagovornika načela enakosti obravnaval na 10. seji 12. 9. 2018, v mnenju povzel stališča in predloge komisije, ter ga posredoval pristojnemu Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide. Slednji se je s poročilom o delu zagovornika načela enakosti seznanil na 1. seji 3. 10. 2018, s čimer se je obravnava letnega poročila v okviru Državnega zbora zaključila. Odbor ni opravil razprave o možnosti intenzivnejšega informiranja o obstoju organov za zaščito pravic posameznikov, kar sta mu predlagala komisija in Državni svet, je pa priporočil Vladi RS, da zagotovi višja finančna sredstva za učinkovito izvrševanje zakonsko določenih pristojnosti Zagovornika načela enakosti, k čemur sta jo že večkrat pozvala tudi komisija in Državni svet.

PODROČJE ZDRAVSTVA

S Predlogom resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018–2028 (ReNPDZ18–28), EPA 2572-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije, se je komisija seznanila na 3. seji 21. 2. 2018. Komisija je opozorila na visoko stopnjo prevalence težav z duševnim zdravjem v posameznih skupinah prebivalstva in na desetletje časa, ki smo ga zamudili na tem področju. Predlog

resolucije je označila kot politično navodilo za skrb za duševno zdravje na vseh ravneh in pozvala k okrepitvi medresorskega sodelovanja na tem področju ter k čimprejšnji implementaciji akcijskih programov, pri čemer bo treba po mnenju komisije poseči tudi po managerskem znanju, natančni proučitvi realne finančne slike predvidenega sistema in s sodobnimi organizacijskimi pristopi čim bolj racionalno izrabiti finančna sredstva, ki bodo na voljo. Kot pomemben segment skrbi za duševno zdravje je bilo izpostavljeno obdobje starosti, v katerem se pogosto prepletajo težave z upadom kognitivnih sposobnosti ter duševne težave, kar je lahko zelo težavno tako za posameznika kot njegovo okolico. Komisija kot rešitev vidi ohranjanje starostnikov v čim boljši mentalni kondiciji čim dlje časa.

Komisija je z vidika vključevanja delodajalcev v procese skrbi za duševno zdravje zaposlenih pozvala k izobraževanju managerskega kadra na tem področju, po drugi strani pa h okrepitvi baze kadrov, ki se neposredno ukvarja z osebami s težavami v duševnem zdravju, ter k njihovi ustrezni usposobljenosti (vpeljava in nadgradnja specialnih znanj v okviru multidisciplinarnih timov, predvsem na področju skrbi za otroke in mladostnike, kjer npr. kritično primanjkuje pedopsihiatrov). Prav tako je podprla uvajanje novih, sodobnejših pristopov k obravnavi posameznika s težavami v duševnem zdravju, a hkrati pozvala k premišljenim aktivnostim v okviru deinstitutionalizacije, saj se prav v institucionalnih kapacitetah v sistemu akumulira, ohranja in redno nadgrajuje specifično znanje na tem področju.

Komisija je podprla poziv Zbornice kliničnih psihologov Slovenije, da naj se poveča prisotnosti kliničnih psihologov v multidisciplinarnih timih, ki naj bi delovali v okviru na novo vzpostavljenih centrov za duševno zdravje za odrasle, otroke in mladostnike, ter predlagani redakcijski popravek Zbornice zdravstvene nege Slovenije – Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije pri sestavi multidisciplinarnih timov, ki naj bi delovali v okviru regionalnih centrov za celovito obravnavo otrok s posebnimi potrebami (CZO) kot del mreže razvojnih ambulant in regionalnih centrov za duševno zdravje otrok in mladostnikov (str. 52). Predlagana je bila zamenjava termina »srednja medicinska sestra« s terminom »tehnik zdravstvene nege«.

Pristojni Odbor Državnega zbora za zdravstvo je na 30. seji 8. 3. 2018 navedene pripombe Zbornice-Zveze upošteval v sprejetem amandmaju koalicijskih poslanskih skupin k POGlavJU 12, pripombe Zbornice kliničnih psihologov Slovenije pa v sprejetih amandmajih poslanske skupine NSi ter koalicijskih poslanskih skupin k Podpoglavju 5.3.4. Psihološka in psihoterapevtska dejavnost« ter k Akcijskemu načrtu za leta 2018 (drugo polletje), 2019 in 2020, s čimer je področju klinične psihologije v okviru resolucije dalo več veljave. Uvedene so bile namreč podlage za sistemsko ureditev ne samo financiranja, ampak tudi razpisovanja specializacij iz klinične psihologije (25–30 specializacij letno za obdobje nadaljnjih 10 let).

Državni svet, ki je v preteklosti na temo duševnega zdravja organiziral več posvetov, se je z dopolnjenim predlogom resolucije in upoštevanimi pripombami iz poročila komisije seznanil na 5. seji 14. 3. 2018. *Državni zbor je dopolnjeno verzijo resolucije sprejel na 39. seji 27. 3. 2018.*

e) Zaključki posvetov

Komisija je na 10. seji 26. 9. 2018 obravnavala Zaključke posveta »Kako preprečiti izumiranje slovenskega naroda?«, ki ga je Državni svet na pobudo člana komisije dr. Matjaža Gamsa organiziral 24. 5. 2018. S posvetom je Državni svet želel orisati

aktualno slovensko demografsko stanje in projekcije, na podlagi predstavitev strokovnih analiz in poudarjanjem zavedanja o pomembnem vplivu demografskih trendov na srednjeročno in dolgoročno kakovost življenja v Sloveniji. Med drugim so se udeleženci posveta dotaknili demografskih trendov v svetu in Sloveniji; dolgoživosti sodobne družbe z vidika civilizacijskih dosežkov in strateških načrtov države na tem področju; zdravstvenih, socialnih in ekonomskih vidikov staranja prebivalstva; migracij ter problematike izseljevanja visoko izobraženega (mladega) kadra v tujino ter dolgoročnega pomena doseganja stopnje rodnosti, ki omogoča naravno obnavljanje populacije. Komisija je v okviru obravnave zaključkov posveta opozorila, da se s problemom starajoče populacije in nizkih stopenj rodnosti (v Sloveniji trenutno 1,5–1,6), ki ne zagotavljajo naravnega obnavljanja populacije, srečujejo številne razvite države in da bi bilo s tega vidika tudi v okviru Evropske unije smiselno iskati ustrezne rešitve, hkrati pa je pozvala k intenzivnejšemu sodelovanju stroke in politike pri razreševanju te problematike na ravni države. V posredni povezavi z zagotavljanjem pogojev za dovolj visoko stopnjo rodnosti, je bil večkrat izpostavljen beg možganov ter nujnost ukrepanja države na podlagi odprave vzrokov za njegov pojav.

Državni svet je zaključke posveta obravnaval na 11. seji 10. 10. 2018, jih podprl in jih posredoval številnim pristojnim institucijam v državi, med drugim tudi Državnemu zboru, iz katerega so 6. 11. 2018 sporočili, da je predsednik Državnega zbora zaradi pomembnosti tematike, na katero se nanašajo zaključki posveta, z njimi seznanil člane Kolegija predsednika Državnega zbora ter strokovne službe.

f) Zadeve, ki jih je komisija obravnavala kot zainteresirano delovno telo

Komisija se je kot zainteresirano delovno telo na 7. seji 23. 5. 2018 (na skupni seji s pristojno Komisijo za državno ureditev) seznanila s Triindvajsetim rednim letnim poročilom Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2017, EPA 2735-VII. Komisiji sta poročilo ocenili kot vsebinsko dobro strukturirano in informativno. Kar se tiče področij iz pristojnosti Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, je slednja izpostavila napredek na področju pedopsihiatrične obravnave otrok (končno ustanovljen posebni zaprti oddelek); še vedno aktualno že dolga leta nerazrešeno problematiko dolgotrajnih zaostankov pri razreševanju pritožb v zvezi z uveljavljanjem pravic iz javnih sredstev (podpora ponovni uvedbi števca pritožba na spletni strani ministrstva); še vedno zakonsko neurejeno področje dolgotrajne oskrbe, prezasedenost varovanih oddelkov v socialno-varstvenih zavodih, v katere so nameščene osebe s sklepom sodišča (s to problematiko se je seznanil Državni svet že v preteklem mandatu); neplačilo prispevkov za socialno varnost kot še vedno najbolj perečo temo v zvezi z delovnopравниim področjem; problematiko upoštevanja prostovoljno vplačanih prispevkov v času do uveljavitve ZPIZ-2 pri izračunu pogojev za zgodnejšo upokožitev; zaskrbljujoč aktualni trend odpovedi delovnih razmerij sindikalnim zaupnikom; problematiko obdavčenja dohodkov otrok iz naslova družinske pokojnine, ki še vedno ni razrešena itd. V zvezi s področjem invalidskega varstva sta komisiji pozvali Varuha, da z enovito analizo uresničevanja človekovih in ostalih pravic invalidov na sistemski ravni pripomore k prepoznavi invalidskega varstva kot celovitega družbenega podsistema. Opozorili sta tudi na težave invalidskih organizacij z uresničevanjem ustavne pravice do interesnega združevanja, na izločanje kvalificiranih predstavnikov invalidov pri

soupravljanju v FIHO in pozvali Varuha k opustitvi uporabe neprimernega izraza »duševna ali telesna nezmožnost« kot nadomestnega izraza za »invalidnost« v poročilu Varuha. Komisiji sta bili seznanjeni, da se bo v letu 2018 Varuh posebej posvetil področju starejših, pri čemer bo v jeseni 2018 izveden obsežen posvet v Državnem svetu. S tem bosta Državni svet in Varuh nadaljevala svoje dobro sodelovanje. Pri tem sta komisiji Varuha pozvali, da v povezavi s tematiko starejših posebno pozornost posveti tudi invalidom, saj gre za dve biološko pogojeni ranljivejši skupini prebivalstva, ki se v trenutnih razmerah v naši družbi soočata z velikimi problemi in izzivi.

Državni svet se je s poročilom Varuha seznanil na 8. seji 13. 6. 2018 in v mnenju povzel stališča pristojne in zainteresirane komisije. Z mnenjem Državnega sveta sta se seznanila Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot zainteresirano delovno telo na nadaljevanju 1. seje 4. 10. 2018 ter pristojna Komisija za peticije, človekove pravice in enake možnosti na 3. seji 8. 11. 2018. Slednja je oblikovala priporočilo vsem institucijam in funkcionarjem na vseh ravneh, da upoštevajo priporočila Varuha človekovih pravic Republike Slovenije, ki ga je Državni zbor sprejel na 2. seji 27. 11. 2018.

S Poročilom Varuha človekovih pravic Republike Slovenije o izvajanju nalog državnega preventivnega mehanizma po Opcijskem protokolu h Konvenciji OZN proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju za leto 2017, EPA 2736-VII, se je komisija kot zainteresirano delovno telo seznanila na 7. seji 23. 5. 2018 (na skupni seji s pristojno Komisijo za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide). Komisiji sta v skupnem mnenju poročilo DPM ocenili kot vsebinsko dobro strukturirano in informativno. Kot primer dobre prakse državnih organov pa sta izpostavili visoko stopnjo odzivnosti Policije na priporočila DPM. Slednje je pomembno, saj gre v primeru policijskega pridržanja za velik poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine. Seznanjeni sta bili tudi z odzivi ostalih pristojnih ministrstev na priporočila DPM. V zvezi z opozorili Varuha glede problematike zaščite pravic oseb, ki prestajajo zaporno kazen, sta komisiji opozorili še na drugo plat - na nujnost upoštevanja pravic pravosodnih policistov (vedno manj jih je in vedno bolj so delovno in psihično obremenjeni). Navedena problematika po mnenju komisij zahteva ukrepanje pristojnega ministrstva in Vlade RS, saj zgolj določitev visokih standardov za zapornike, brez ustreznih kadrov za izvajanje zadanih politik, ne bo omogočilo doseganja zadanih ciljev.

Državni svet poročila ni obravnaval. S skupnim mnenjem komisij Državnega sveta sta se seznanila Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot zainteresirano delovno telo na nadaljevanju 1. seje 4. 10. 2018 ter pristojna Komisija za peticije, človekove pravice in enake možnosti na 3. seji 8. 11. 2018. Slednja je oblikovala priporočilo vsem pristojnim državnim in drugim organom za sprejem vseh potrebnih ukrepov za uresničevanje priporočil državnega preventivnega mehanizma, ki ga je Državni zbor sprejel na 2. seji 27. 11. 2018.

g) Ostalo

Komisija je na 1. seji 11. 1. 2018 sprejela načelen dogovor o načinu dela komisije v obliki osnovnih pravil dela komisije v prihodnje. Sprejet je bil dogovor, da se seje komisije, če bo to mogoče, sklicuje ob sredah ali četrtnih ob 14h ali kasneje. Prav tako so se člani komisije strinjali z utečeno prakso v preteklem mandatu Državnega sveta, to je s preverjanjem sklepčnosti seje komisije en dan pred sejo preko SMS sporočil.

Dokument, ki so ga člani komisije prejeli na klop, je zajemal ključne informacije o predlaganem načinu dela komisije, ki so temeljile tako na poslovniških določbah kot tudi na dosedanjih praktičnih izkušnjah dela komisije v prejšnjem mandatu, in ki so se nanašale na: področja dela v pristojnosti komisije, podrobnosti v zvezi s sklici sej komisije, uvrščanje točk na dnevne rede sej komisije, sklepčnost komisije in pooblastila za nadomeščanje, način odločanja na komisiji, pristojnosti in obveznosti komisije v odnosu do delovnih teles Državnega zbora in plenuma Državnega sveta ter ostale pristojnosti komisije (organizacija posvetov, dajanje pobud itd.).

Komisija je na 11. seji komisije 5. 10. 2018 v okviru točke Razno, na podlagi razprave državnega svetnika Ladislava Rožiča, v obravnavo Državnemu svetu predložila Pobudi Statističnemu uradu Republike Slovenije (SURS) glede spremljanja podatkov o številu prejemnikov minimalnih plač ter plačah po individualnih in kolektivnih pogodbah. V pobudah je komisija pozvala SURS k ponovni uvedbi mesečnega spremljanja in posredovanja podatkov o plačah po kolektivnih in individualnih pogodbah ter o številu prejemnikov minimalne plače na petmestni ravni SKD 2008 (prva pobuda) ter k spremljanju plač v zasebnem sektorju po delovnih mestih in objavljanju povprečnih zneskov posameznih elementov plač (osnovne plače, dodatki za neugoden delovni čas in težke pogoje dela, dodatek za delovno dobo in za delovno uspešnost) ter višine plač po spolu (druga pobuda). Državni svet je pobudi obravnaval in sprejel na 11. seji 10. 10. 2018 ter ju posredoval SURS v proučitev in odgovor. Državni svet je odgovor SURS na pobudi komisije prejel 9. 11. 2018, komisija pa se je z njim seznanila na 13. seji 21. 11. 2018. Pred tem je pobudi komisije obravnaval tudi Statistični svet Republike Slovenije na 58. seji 26. 10. 2018, na pobudo državnega svetnika mag. Petra Požuna, ki je predstavnik Državnega sveta v navedenem svetu. V zvezi s prvo pobudo je SURS pojasnil, da je od AJ PES prevzel mesečno objavljane podatkov o plačah zaposlenih po kolektivnih in individualnih pogodbah s 25. 7. 2017, pri čemer je uvedel njihovo statistično obdelavo in statistično zaščito. Ker je SURS pri analizi podatkov o minimalnih plačah zaradi neusklajenosti v načinu poročanja poročevalski enot zaznal precejšnja mesečna nihanja števila zaposlenih oseb, ki prejemajo plačo na ravni minimalne plače, pridobljenih na podlagi t. i. obrazca 1-ZAP/M, je izpopolnil navedeni obrazec, hkrati pa začel s proučevanjem možnosti statistične obdelave podatkov na podlagi iREK obrazcev. Slednje naj bi omogočilo bolj popoln zajem poslovnih subjektov, bolj kakovostne izračune, razbremenitev poročevalskih enot in večjo uporabno vrednost podatkov v procesih odločanja. V zvezi z drugo pobudo se je SURS izrekel za nepristojnega za vzpostavljane administrativnih zbirk podatkov ali za morebitno vzpostavitev informacijskega sistema po zgledu ISPAP, ki se ga uporablja v javni upravi, za zasebni sektor. Predstavnik interesov delodajalcev in delojemalcev sta se kljub temu zavzela za nadaljnje pogovore s SURS na to temo, z namenom zagotovitve zajema nekaterih ključnih podatkov in elementov, ki bi pripomogli h kvalitetnejšemu bi-partitnemu dialogu med socialnimi partnerji. *Državni svet se z odgovorom SURS ni posebej seznanil, so pa državnega svetnice in svetniki po elektronski pošti 3. 12. 2018 prejeli poročilo komisije v zvezi z obravnavo navedenega odgovora.*

* * *

Komisija se je v okviru razprave pod točko Razno na 9. seji Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide 22. 6. 2018 dogovorila, da bo kot nadgradnjo posveta z naslovom Starejši kot sedanost in prihodnost družbe, ki je v so-organizaciji z Varuhom

človekovih pravic Republike Slovenije potekal v Državnem svetu 27. 9. 2018, na temo starejših in invalidov organizirala še en posvet, ki bo sledil navedenemu, in sicer na temo podpornih tehnologij za starejše in invalide. Datum dodatnega posveta bo določen naknadno, po obravnavi zaključkov s posveta o starejših kot sedanjosti in prihodnosti družbe.

* * *

Komisija je na 6. seji 29. 3. 2018, v povezavi s preloženo 2. točko dnevnega reda (Predlog zakona o gojenju konoplje in pridobivanju kanabisa v medicinske namene (ZGKPKMN) - druga obravnava, EPA 2563-VII), razpravljala o težavah, s katerimi se srečujejo delodajalci v praksi – zlorabo psihoaktivnih substanc na delovnem mestu, ki jo je v praksi zaradi nedorečenih pravnih podlag in tudi v medicinskem smislu težko ugotavljati. Posledično je bil sprejet sklep, da Državni svet organizira posvet na temo zlorabe psihoaktivnih snovi v povezavi z varnostjo in zdravjem pri delu, na katerem naj bi aktivno sodelovalo tudi pristojno Ministrstvo za zdravje. Dogovorjeno je bilo, da se k sodelovanju povabi tudi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Nacionalni inštitut za javno zdravje ter ostale strokovnjake, ki bi lahko pripomogli k razjasnitvi problematike. Podrobnosti posveta, vključno z datumom njegove izvedbe, še niso bile dorečene.«

* * *

Po krajši predstavitvi vsebine predloga poročila je predsedujoči odprl razpravo, v kateri je bila podana ocena, da je poročilo kakovostno, prav tako so bile izrečene pohvale načinu dela komisije, vsebini, strokovnosti in nivoju razprav, ki se odvijajo v okviru komisije ter njeni konstruktivnosti. Pripombe komisije so bile namreč večkrat upoštevane tudi v nadaljevanju zakonodajne procedure, kar samo po sebi kaže na kakovost njihove vsebine.

Dodatno je bilo poudarjeno, da mora komisija vztrajati pri obravnavi določenih vprašanj, ki so pomembna za Slovenijo in njene državljane (npr. vprašanje precepljenosti, *v zvezi s katerim bi bilo zelo pomembno doseči, da se Državni zbor ponovno opredeli do zakonodajnih rešitev, ki stremijo k zagotovitvi višje stopnje precepljenosti populacije*), in da mora Državni svet uporabiti vse razpoložljive pristojnosti, da opozarja na pereča družbena vprašanja. S tem, ko se Državni svet vključuje v zakonodajni postopek kot predlagatelj zakonodajnih sprememb, mu omogoča, da opozori na posamezno problematiko in s tem posredno sproži širšo družbeno razpravo o posameznih vprašanjih in velikokrat tudi procese sprememb na posameznih zakonodajnih področjih. Tudi če podane predloge zakonodajnih sprememb Državni zbor oceni kot neprimerne za nadaljnjo obravnavo, mora to storiti z določenimi argumenti. Največkrat uporabljen argument je obljuba Vlade RS o predložitvi lastnega, bolj celovitega zakonodajnega predloga, kar Državnemu svetu omogoča, da bdi nad uresničitvijo danih obljub Vlade RS in v primeru neaktivnosti na njeni strani ponovno reagira z uporabo katere od svojih pristojnosti. Pri tem sta ključnega pomena njegova proaktivnost in konstruktivnost.

V skladu z navedenim je državni svetnik Tomaž Horvat že napovedal vložitev pobude za sprejem novele Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki se bo

nanašala na povrnitev višine nadomestila za odsotnost z dela zaradi darovanja krvotvornih matičnih celic in organov na raven 100 % osnovne povprečne mesečne plače. Na pobudo državnega svetnika dr. Matjaža Gamsa pa je bilo dogovorjeno, da:

1. Se nadaljuje z aktivnostmi v okviru tematike cepljenja proti nalezljivim boleznim (najprej z organizacijo posveta na to temo, kar je komisija že podprla na 2. seji 14. 2. 1018), nato pa na tej podlagi morebiti tudi z uporabo ostalih pristojnosti (pobude, vprašanja, zakonodajna iniciativa).
2. Se nadaljuje s pripravo posveta na temo podpornih tehnologij za starejše in invalide, katerega izvedbo se predvideva v prvi polovici 2019, potem ko bodo že sprejeti tudi zaključki s posveta Starejši kot sedanost in prihodnost družbe (trenutno v pregledu pri Varuhu človekovih pravic kot soorganizatorju posveta).

Dogovorjeno je bilo, da se datuma izvedbe navedenih dveh posvetov doreče v okviru Kolegija Državnega sveta.

* * *

Komisija je po opravljeni razpravi *sprejela* (9 ZA, 0 PROTI) naslednji sklep:

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide se je seznanila s predlogom Poročila o delu Komisije Državnega sveta Republike Slovenije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide v 2018 in ga **PODPIRA.**

Mag. Nuša Zupanec
sekretarka komisije

Mag. Peter Požun
podpredsednik komisije